

**MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
CENTRUL NAȚIONAL DE PERFEȚIONARE ÎN DOMENIUL SANITAR
BUCUREȘTI**

**Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Centrului Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar București**

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA MEDICINĂ DE FAMILIE

1.1 DEFINIȚIE: Medicina de familie este specialitatea care asigură asistența medicală primară și continuă și, prin acțiuni preventive, educaționale, terapeutice și de recuperare, contribuie la promovarea stării de sănătate a individului, a familiei și colectivității, având următoarele funcții:

- De asigurare a accesibilității populației la asistența medicală
- De supraveghere a sănătății
- De prevenție primară, secundară, terțiară
- De prevenție specifică
- De promovare a sănătății
- De asigurare a îngrijirilor medicale curente
- De selecționarea pacienților care au nevoie de asistență de specialitate
- De coordonare a serviciilor medicale în funcție de nevoile concrete ale bolnavului
- De sinteza diagnostică și terapeutică
- De supraveghere medicală continuă a individului, familiei și a colectivității
- De recuperare și reabilitare a bolnavilor
- De asigurare a îngrijirilor paliative și terminale
- De cercetare științifică specifică

1.2 DURATA REZIDENTIATULUI - 3 ani

Curriculumul prevede un număr de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentări de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, înafara cărora sunt prevăzute și 40 – 50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiu și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu (log-+book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

1.3 OBIECTIVE GENERALE

Absolvenții rezidențiatului de medicină generală vor trebui să fie capabili să îndeplinească următoarele activități:

1. Să asigure asistența medicală primară, preventivă și curativă, rezolvând cat mai bine problemele de sănătate cu care sunt confrunțați.``
2. Să acorde asistență medicală preventivă omului sănătos, familiei și colectivității.
3. Să acorde tuturor pacienților asistență medicală de prim contact, asumându-și responsabilitatea deciziei inițiale și toate problemele medicale pe care le prezintă pacienții lor și să apeleze în timp util la ceilalți medici specialiști.

4. Să acorde asistență medicală de urgență adecvată tuturor cazurilor în care vor fi solicitați ca medici de prim contact.
5. Să asigure asistență medicală continuă tuturor pacienților lor, luând în considerare dimensiunile bio-medicale, psihologice și socio-culturale ale fiecărui pacient.
6. Să medieze în mod corect relațiile pacientului cu sistemul de asistență medicală și să poată lucra și echipa de asistență medicală.
7. Să elaboreze și să aplice programe de măsuri preventive cu scopul menținerii și îmbunătățirii stării de sănătate a populației.

1.4 STRUCTURA STAGIILOR

Stagiul	Denumirea stagiului	durata
1.4.1	Medicină de familie	6 luni
1.4.2	Medicină internă	4 luni
1.4.3	Pediatrie	4 1/2 luni
1.4.4	Chirurgie generală	2 luni
1.4.5	Obstetrică-ginecologie	2 luni
1.4.6	Oncologie medicală	2 luni
1.4.6	Boli infecțioase	1 lună
1.4.7	Psihiatrie	1 lună
1.4.8	Dermato-venereologice	1 lună
1.4.9	Neurologie	1 lună
1.4.10	Diabet	1 lună
1.4.11	Epidemiologie și management sanitar	1 lună
1.4.12	Bioetică	1/2 lună
1.4.13	Medicină de familie	9 luni

ANUL I ȘI ANUL II

CONȚINUTUL STAGIILOR

1.4.1 STAGIUL DE MEDICINĂ DE FAMILIE 6 luni

1.4.1.1 Tematica introductivă în M.F (100 ore)

1. Introducere în problematica M.F
2. Condițiile de lucru ale M.F
3. Descrierea cabinetului
4. Echipa de lucru a M.F
5. Locul M.F în medicina modernă
6. Obiectul și metodologia M.F
7. Principiile M.F
8. Funcțiile M.F
9. Definiția și conținutul M.F
10. Rolul M.F în sistemul asigurărilor medicale
11. Activitatea preventivă în M.F
12. Activitatea curativă în M.F
13. Asistența medicală a familiei
14. Asistența medicală a unei colectivități
15. Relațiile M.F cu celelalte specialități

1.4.1.2 Baremul activităților practice

1. Prezentarea cabinetului și a echipei de lucru: 1
2. Participarea la consultațiile curente: 30
3. Participarea la consultațiile preventive: 20
4. Participarea la vizitele la domiciliu: 10
5. Acordarea primului ajutor medical : 10
6. Completarea unor documente: 10
7. Efectuarea unor sinteze diagnostice și terapeutice: 10
8. Analiza unor probleme epidemiologice: 5
9. Monitorizarea unor bolnavi cronici: 20
10. Asistența medicală a copilului: 20
11. Asistența medicală a bătrânului: 20

1.4.2 STAGIUL DE MEDICINĂ INTERNĂ 4 luni

1.4.2.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (80 ore).

1. Traheobronșite acute
2. Bronhopneumonii
3. Pneumopatiile acute
4. Astm bronșic
5. Bronhopatii cronice obstructive
6. Bronșiectazii
7. Embolia pulmonară
8. Edem pulmonar
9. Pneumotorax spontan
10. Cancer bronho-pulmonar
11. Pleureziile
12. Insuficiența respiratorie
13. Tulburări de ritm și de conducere
14. Cardiopatia ischemică
15. Pericarditele și miocarditele
16. Afecțiuni valvulare
17. HTA și criza hipertensivă
18. Insuficiența cardiacă
19. Arteriopatii acute și cronice
20. Insuficiența venoasă, varice, hemoroizi
21. Lipotimia, sincopa, colapsul, șocul
22. Cefaleea și migrena
23. Gastritele
24. Ulcerul gastro-duodenal
25. Cancerul gastric
26. Hepatitele acute și cronice
27. Ciroza hepatică
28. Bolile colecistului
29. Afecțiuni pancreatice
30. Icterul
31. Hemoragiile digestive
32. Constipația
33. Colonul iritabil și colita ulcerativă
34. Cancerul colo-rectal
35. Infecții urinare și ale tractului urinar
36. Glomerulonefritele

37. Insuficiența renală
38. Sindromul nefrotic
39. Lupusul eritematos sistemic
40. Poliartrita reumatoidă
41. Artritele
42. Artrozele
43. Spondilozele și lombalgiile
44. Guta
45. Piciorul dureros
46. Epicondilita, tenosinovite, bursite
47. Osteoporoza
48. Obezitatea
49. Diabetul zaharat
50. Sindromul hipoanabolic
51. Anemiile
52. Adenopatiile
53. Leucemiile
54. Limfoamele
55. Sindroame hemoragice
56. Intoxicații acute cu: alcool etilic, alcool metilic, substanțe organo-fosforice, substanțe organo-clorurate, barbiturice, ciuperci, cianuri, droguri halucinogene
57. Intoxicațiile cronice profesionale și neprofesionale
58. Tuberculoza pulmonară și extrapulmonară.

1.4.2.2 Baremul activităților practice

1. Examinarea clinică a bolnavului: 300
2. Interpretarea examenului radiologic și afecțiunile prevăzute și tematica pe aparate și sisteme: 30
3. Interpretarea rezultatelor de la explorările respiratorii (spirometrie determinarea gazelor sanguine): 30
4. Interpretarea unei EKG: 30
5. Interpretarea principalelor date ecografice și endoscopice pentru patologia prevăzută și programa: 30
6. Interpretarea oscilometriei: 10
7. Tehnici de resuscitare cardio-respiratorii: 10
8. Interpretarea rezultatelor de sânge periferic și măduvă: 10
9. Interpretarea rezultatelor obținute prin tehnicile de explorare a secreției gastrice: 10
10. Sondajul și spălătura gastrică: 5
11. Examenul de fund de ochi: 10
12. Interpretarea datelor de explorare funcțională renală, hepatică, pancreatică: 30
13. Recoltarea și interpretarea examenului coprologic: 5
14. Alimentația omului sănătos : 50
15. Regimul alimentar al omului bolnav pe principalele grupe de afecțiuni: cardiace, gastrointestinale, hepatice, biliare, pancreatice, renale, boli alergice, metabolice: 50
16. Puncția pleurală: 5

1.4.3 STAGIUL DE PEDIATRIE: 4 1/2 luni

1.4.3.2 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (80 ore)

1. Creșterea și dezvoltarea copilului
2. Alimentația sugarului și copilului sănătos
3. Malnutriția protein-energetică
4. Rahitismul
5. Diabetul copilului

6. Anemiile
7. Sindroame hemoragice
8. Leucemiile acute limfoblastice și non-limfoblastice
9. Limfoamele maligne hodgkiniene și non-hodgkiniene
10. Malformații congenitale
11. Principii de diagnostic și tratament ale bolii atopice
12. RAA și cardiopatia reumatismală
13. Artritele cronice juvenile
14. Sindromul febril prelungit
15. Durerea toracică la copil și adolescent
16. Infecțiile tractului respirator superior
17. Amigdalitele
18. Sinuzitele
19. Otita medie acută și cronică.
20. Bronșiolita acută
21. Bronhopneumonia
22. Pneumoniile acute și cronice
23. Miocarditele
24. Pericarditele
25. Endocarditele infecțioase
26. Tulburări de ritm și de conducere
27. Tuberculoza pulmonară și extrapulmonară la copil
28. Stomatitele, glositele și cheilitele
29. Hemoragiile digestive la un nou născut și copil
30. Diareea cronică și sindromul de malabsorbție
31. Parazitozele digestive
32. Hepatitele acute și cronice
33. Sindromul nefrotic
34. Glomerulonefritele acute
35. Insuficiența renală și cronică
36. Enurezisul și encoprezisul
37. Urgențe pediatrice majore:
 - ◆ convulsiile
 - ◆ intoxicațiile acute
 - ◆ înțepături de insecte veninoase
 - ◆ mușcături de animale
 - ◆ insolația
 - ◆ șocul
 - ◆ insuficiența cardio-respiratorie
 - ◆ sindroame de deshidratare acută
 - ◆ comele
38. Probleme medicale ale adolescentului: creșterea și dezvoltarea pubertară.
Aspecte de patologie specifică a adolescentului.

1.4.3.2. Baremul activităților practice

1. Examinarea clinică a copilului: 50
2. Măsurători antropometrice și interpretarea lor la copilul de diferite vârste: 50
3. Aprecierea creșterii și dezvoltării copilului: 50
4. Puncții și recoltări venoase la sugar și copil: 50
5. Instalarea unui cateter venos: 10
6. Cateterism vezical la copilul de ambele sexe și la diferite vârste: 5
7. Interpretarea examenului de sânge periferic și LCR: 20
8. Examen otoscopic la sugar și copilul mare: 10
9. Examenul fundului de ochi: 10

10. Interpretarea EKG-ului la sugar și copilul mare: 20
11. Interpretarea probelor funcționale respiratorii: 10
12. Interpretarea probelor hepatice: 30
13. Interpretarea probelor renale: 30
14. Interpretarea probelor de digestie: 30
15. Interpretarea radiografiei toracice: 20
16. Interpretarea radiografiei schelet: 20
17. Interpretarea radiografiei craniene: 10
18. Interpretarea radiografiei gastro-intestinale: 20
19. Interpretarea urografiei: 5
20. Efectuarea bilanțului stării de sănătate a copilului 0-18 ani pe etape: 50
21. Urmărirea epidemiologică și igienică a colectivităților de copii: 30
22. Prescrierea medicamentelor în funcție de vârstă: 50
23. Stabilirea necesităților nutriționale la copii între 0-1 an, 1-3 ani, 4-7 ani, 7-14 ani și adolescenți: 50
24. Alimentația nou-născutului, sugarului și copilului pe etape de vârstă (alimentația naturală, preparate dietetice): 50
25. Preluarea copilului la domiciliu: 10

1.4.4 STAGIUL DE CHIRURGIE GENERALĂ ȘI SPECIALITĂȚI CHIRURGICALE: ORL, OFTALMOLOGIE, UROLOGIE, TRAUMATOLOGIE. 2 Luni

1.4.4.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (40 ore)

1. Plăgile
2. Hemoragii posttraumatice
3. Arsurile
4. Degerăturile
5. Electrocutarea
6. Entorse
7. Luxații
8. Fracturi
9. Rinita acută
10. Sinuzita acută
11. Laringita acută
12. Angine acute
13. Flegmon amigdalian
14. Epistaxis
15. Otita acută
16. Traumatisme fizice, chimice și termice ale ochiului
17. Ochiul roșu și dureros
18. Cataractele
19. Glaucomul
20. Hemoragia digestivă superioară
21. Hemoragia digestivă inferioară
22. Complicațiile ulcerului gastro-duodenal
23. Litiiza biliară
24. Colecistita acută
25. Pancreatita acută
26. Cancerul de cap de pancreas
27. Abdomenul acut chirurgical
28. Apendicita acută

29. Peritonitele
30. Ocluzia intestinală
31. Icter mecanic
32. Cancer gastric
33. Cancer de colon
34. Cancer de rect
35. Litiaza renală
36. Adenom de prostată
37. Cancer de prostată
38. Retenția acută de urină
39. Boli inflamatorii ale organelor genitale masculine
40. Tumorile sânului

1.4.4.2 Baremul activităților practice

1. Sutura plăgilor: 20
2. Hemostaza provizorie: 20
3. Tamponament nazal anterior și posterior și epistaxis: 10
4. Aspirația nazală: 10
5. Extragerea corpurilor străini din canalul auditiv și din fosele nazale: 10
6. Inhalatii: 10
7. Pulverizări: 10
8. Administrațiile de aerosoli: 10
9. Instilația și spălătura auriculară: 10
10. Fundul de ochi: 20
11. Acuitatea vizuală: 30
12. Acuitatea cromatică: 30
13. Spălătura oculară: 20
14. Instilația oculară: 20
15. Îndepărtarea corpurilor străini oculari: 5
16. Reducerea luxațiilor: 5
17. Imobilizarea cu pansamente compresive și gipsate: 10
18. Incizia și drenajul unor colecții: 5
19. Denudare venoasă: 10
20. Perfuzii și transfuzii: 30
21. Paracenteza evacuatoare: 10
22. Puncție articulară: 5
23. Infiltrații: scapulohumerală, canal carpian, epicondiliană lombară, suboccipitală, genunchi, loco dolenti: 20
24. Traheostomie
25. Spălătura gastrică și intestinală: 5
26. Puncție vezicală
27. Sondaj vezical: 5

1.4.5 STAGIUL DE OBSTETRICĂ-GINECOLOGIE- 2 Luni

1.4.5.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (40 ore)

1. Noțiuni de planning familial
2. Diagnosticul de sarcină
3. Sarcina normală
4. Sarcina cu risc obstetrical crescut
5. Sarcina patologică
6. Lăuzia

7. Iminența de avort
8. Placenta praevia
9. Eclampsia
10. Apoplexia utero-placentară
11. Metroragiile
12. Sarcina extrauterină
13. Vulvovaginita acută
14. Boala inflamatorie pelviană
15. Fibrom uterin
16. Cervicite acute și cronice
17. Cancer genito-mamar

1.4.5.2 Baremul activităților practice

1. Examenul clinic și genital al femeii gravide: 50
2. Asistarea nașterii normale: 30
3. Nașterea patologică: 5
4. Perineotomie și perineorafie: 5
5. Colporafie
6. Tamponament și hemoragiile genitale: 5
7. Recoltarea : 10
 8. Indicarea metodelor contraceptive: 20
 9. Montarea unui sterilet: 5

1.4.6 STAGIUL DE ONCOLOGIE MEDICALĂ – 2 Luni

A. Tematica cursurilor adaptată obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (40 ore)

1. Etiologia cancerului (1,3)
 - factori de risc ambientali (fizici, chimici, virali)
 - factori de risc comportamentali (fumat, alcool, alimentație)
 - factori de risc constituționali (hormonali, genetici, imunologici)
2. Factori de pronostic în cancer (1,3)
 - factori legați de tumoră
 - factori legați de gazdă
3. Principii și metode de diagnostic în cancer (1,3)
 - diagnosticul clinic (semne directe și indirecte)
 - diagnosticul biologic
 - diagnosticul imagistic (metode neinvazive și invazive)
 - particularitățile diagnosticului în cancer. Dificultăți și erori.
4. Rolul chirurgiei în oncologie (1,3)
 - rolul chirurgiei în profilaxia cancerului
 - rolul chirurgiei în diagnosticul cancerului
 - rolul chirurgiei în tratamentul cancerului
 - principiile tratamentului chirurgical
5. Principiile radioterapiei în oncologie (3)
 - definiția și scopurile radioterapiei în oncologie
 - tipuri și surse de radiații utilizate
 - mărimi și unități de măsură în radioterapie
 - bazele fizice și biologice ale radioterapiei
 - tipuri de iradiere
 - incidentele și complicațiile radioterapiei
6. Bazele teoretice ale chimioterapiei cancerului (1,2,3)
 - date generale

- cinetica celulară
 - mecanismul de acțiune al citostaticelor
 - rezistența la citostatice
 - căi de administrare a citostaticelor
 - indicațiile și contraindicațiile chimioterapiei
 - incidentele și complicațiile chimioterapiei
 - tratamentul efectelor secundare ale citostaticelor
 - clasificarea citostaticelor
 - evaluarea răspunsului la chimioterapie
 - principii generale privind cercetarea și caracterizarea de noi medicamente antineoplazice
7. Principiile tratamentului hormonal în oncologie (1,3)
- principalele efecte ale hormonilor în cancer
 - principalele obiective ale tratamentului hormonal
 - clasificarea hormonilor. Principalii agenți terapeutici utilizați în hormonoterapia cancerului.
8. Urmărirea bolnavului (1,3)
9. Infecțiile în cancer (1,4)
10. Complicațiile cancerului (1)
11. Urgențele în oncologie (1,3)
12. Durerea în cancer (1,3)
- anatomia și fiziologia durerii
 - sindroame dureroase în cancer
 - tratamentul durerii în cancer
13. Tratamentele paleative în cancer (1,3)
14. Aspecte de psiho-oncologie (1,3)
15. Alimentația în oncologie (1,3)
16. Principii de screening. Prevenirea și depistarea precoce a cancerului și educarea sanitară a populației (1,3)
17. Leziunile precursore ale malignității. Definiție, clasificare, diagnostic, tratament (1,3)
18. Cancerul pielii (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2)
19. Melanomul malign (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2)
20. Cancerul bronhopulmonar (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,5 vol.II)
21. Cancer ale sferei capului și gâtului (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,4)
22. Cancerul esofagului (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,4)
23. Cancerul stomacului (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,4)
24. Cancerul colonului (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,5)
25. Cancerul rectului (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,5)

26. Cancerul glandei mamare (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,5 vol.I)
27. Cancerul colului uterin (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,5 vol. II)
28. Cancerul corpului uterin (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,4)
29. Cancerul ovarului (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,4)
30. Cancerul prostatei (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2,4)
31. Cancerul la copii. Nefroblastomul. Neuroblastomul. Retinoblastomul. Tumorile de celule germinale (epidemiologie, istorie naturală, clasificare TNM și histopatologică, simptomatologie, diagnostic, evoluție, indicație terapeutică, principalele asocieri de chimioterapie) (1,2)

B. Baremul activităților practice

1. Examen chimic general și loco-regional al bolnavului oncologic
2. Examen al ariilor ganglionare superficiale
3. Examen general al tegumentelor și mucoaselor
4. Examen al cavității bucale
5. Examen al sânului
6. Examen ginecologic și examen citologic cervico-vaginal
7. Tușeu rectal și examen al prostatei
8. Interpretarea explorărilor biologice și imagistice

1.4.7 STAGIUL DE BOLI INFECȚIOASE – 1 Lună

1.4.7.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (20 ore)

1. Rujeola
2. Rubeola
3. Varicela
4. Gripa
5. Parotidita
6. Infecții cu protozoare și metazoare
7. Boala diareică acută
8. Mononucleoza infecțioasă
9. Zona zoster
10. Scarlatina
11. Hepatitele virale acute
12. Febra tifoidă
13. Salmonelozele
14. Toxiinfecțiile alimentare
15. Tetanos
16. Meningite
17. Encefalite
18. Holera
19. Enterocolite
20. SIDA și infecția HIV la adult și copil
21. Antibiotice

1.4.7.2 Baremul activităților practice

1. Interpretarea rezultatelor obținute la hemocultură: 10
2. Interpretarea rezultatelor examenului coprologic: 10
3. Interpretarea analizelor markerilor virali hepatici: 10
4. Ancheta epidemiologică, recoltarea produselor biologice și transportul lor: 20

1.4.8 STAGIUL DE PSIHIATRIE 1 Lună

1.4.8.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (20 ore)

1. Normalitate, anormalitate și boala psihică
2. Tulburări psihopatologice corelate bolilor somatice
3. Reacții psihopatologice
4. Neurastenia și tulburările de somatizare
5. Tulburări psihopatologice ale alimentației, somnului și sexualității
6. Psihozele endogene
7. Tulburări determinate de consumul de alcool, droguri și tutun
8. Delirium tremens
9. Demente
10. Anxietatea și atacurile de panică
11. Depresia
12. Personalități particulare și patologice

1.4.8.2 Baremul activităților practice

1. Examinarea pacientului și perspectiva psihopatologică (observarea expresivității și comportamentului, dialogul): 30
2. Interviuri și chestionare semistructurate și structurate ale psihopatologiei generale: 20
3. Anamneza biografică. Foaia de observație standardizată și psihiatrie: 20
4. Scale de evaluare cantitativă a anxietății și depresiei: 10
5. Scale de evaluare comportamentală a deficitelor și disabilităților comportamentale și psihice. Problema evaluării handicapului psihic din perspectiva exercitării rolurilor sociale: 10
6. Evaluarea rețelei de suport social și rolul ei și evoluția tulburărilor psihice: 10
7. Evaluarea interacțiunilor intrafamiliale și relația cu familia ce are în componență un bolnav psihic: 10
8. Evaluarea riscului suicidar: 5
9. Modalități de intervenție și situații de criză psihologică: 10
10. Tehnici de psihoterapie: 10

1.4.9 STAGIUL DERMATO-VENEROLOGIE -1 Lună

1.4.9.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (20 ore)

1. Dermatozele
2. Dermatita de contact
3. Eczeme
4. Infecții streptococice ale pielii
5. Infecții stafilococice ale pielii
6. Urticaria și angioedemul
7. Eczema sugarului și a copilului mic

8. Boli de colagen
9. Boli buloase
10. Bolile arterelor și venelor
11. Afecțiuni ale unghiilor, părului, glandelor sebacee și sudoripare
12. Afecțiuni ale mucoasei bucale și genitale
13. Boli cu transmitere sexuală
14. Psoriazis
15. Pemfigus
16. Lichenul plan și erupții lichenoide
17. Tumori cutanate benigne și maligne
18. Scabia
19. Pediculoza

1.4.9.2 Baremul activităților practice

1. Semne importante pentru diagnosticul clinic: 10
2. Interpretarea examenului micologic: 10
3. Interpretarea examenului bacteriologic: 10
4. Interpretarea examenului serologic și ultramicroscopic: 5
5. Drenaj de colecții și evacuarea de hematoame: 5
6. Electrocauterizări: 5
7. Prescrierea și utilizarea preparatelor dermatologice pentru afecțiunile menționate: 10
8. Biopsia cutanată: 5

1.4.10 STAGIUL DE NEUROLOGIE - 1 Lună

1.4.10.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (20 ore)

1. Cefaleea și migrena
2. Vertijul
3. Tremurăturile
4. Boala Parkinson
5. Epilepsia
6. Scleroza multiplă
7. Polinevritele
8. Accidentele vasculare cerebrale
9. Comele

1.4.10.2 Baremul activităților practice

1. Examinarea bolnavului neurologic: 20
2. Puncția lombară: 5
3. Interpretarea examenului LCR: 5

1.4.11 STAGIUL DE DIABET ȘI BOLI DE NUTRIȚIE – 1 Lună

1.4.11.1 Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (20 ore)

- 1.DZ. Diagnostic, clasificare, patogenie
- 2.DZ aspecte clinice, factori de risc, investigații paraclinice
- 3.-4. DZ tratament-principii, tipuri de insulină, tipuri de ADO (2 cursuri)
5. DZ complicații, evoluție, prognostic
- 6.DZ rezistența la insulină
- 7.DZ dispensarizare, ghiduri de practică

1.4.11.2 Baremul activităților practice

- prezentarea ghidurilor de practică pentru medicii de familie
- prezentarea DZ tip II , metode de dispensarizare prin medicul de familie
- examinarea clinică inițială a pacientului cu DZ
- investigații paraclinice la prima vizită la medicul de familie
- realizarea monitorizării prin hemoglobina glicozilată, microalbuminurie
- efectuarea fundului de ochi
- examinarea piciorului diabetic
- principii de întocmire a dietei pentru DZ Tip II
- realizarea unor diete cu 160g, 180g, 200g carbohidrați
- scheme terapeutice
- prevenirea complicațiilor

1.4.12 STAGIUL DE EPIDEMIOLOGIE ȘI MANAGEMENT SANITAR -1 Lună

1.4.12.1.a Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (10 ore)

- 1.-Epidemiologia definiție, domenii de activitate, epidemiologia bolilor transmisibile și epidemiologia bolilor netransmisibile
- 2.-Epidemiologia de teren
- 3.-Prevenirea și controlul infecțiilor nosocomiale
4. - Sănătate publică, educația pentru sănătate
5. - Servicii de igiena alimentației
6. - Servicii de igiena mediului, igiena școlară, colectivităților
7. - Elemente de biostatistică, indicatori statistici

1.4.12.1.b Tematica lecțiilor conferință adaptate obiectivelor și funcțiilor medicinei de familie (10 ore)

1. Sistemele de sănătate
2. Locul medicinei de familie și sistemele de sănătate
3. Sistemul asigurărilor sociale de sănătate
4. Relațiile medicinei de familie cu asigurările sociale de sănătate
5. Evaluarea stării de sănătate a unei colectivități
6. Managementul cabinetului de medicina de familie

1.4.12.2.a Baremul activităților practice de epidemiologie

epidemiologia bolilor netransmisibile, efectuarea unei anchete epidemiologice

1. evaluarea riscului de îmbolnăvire
2. epidemiologia bolilor transmisibile, efectuarea unei anchete epidemiologice
3. prevenirea și controlul infecțiilor nosocomiale
4. noțiuni despre dezinfectii, sterilizare, decontaminare, curățare
5. produse biocide noi
6. aprecierea stării de sănătate a unei colectivități
7. elaborarea de programe profilactice privind condițiile de igienă din colectivități
8. proiectarea și realizarea programelor de vaccinări
9. supravegherea și controlul sterilizării și unităților sanitare
10. recoltarea de probe pentru analiza factorilor de mediu extern(apă, aer, sol)
11. interpretarea de probe pentru analiza factorilor de mediu extern
12. recoltarea de probe pentru analiza alimentelor
13. aprecierea dezvoltării fizice a școlărilor
14. aprecierea dezvoltării psihice a școlărilor
15. evaluarea regimului de activitate al școlărilor
16. realizarea unui program de acțiuni privind educația pentru sănătate (individual, familial,

pe grupe , colectivități)

1.4.12.2.b Baremul activităților practice de management sanitar

1. Discutarea legii asigurărilor sociale de sănătate: 5
2. Calcularea indicatorilor de sănătate ai unei colectivități: 5
3. Managementul unui cabinet de medicină de familie: 5
4. Gestiunea unui cabinet de medicină de familie: 5

1.4.13 MODULUL DE BIOETICĂ - 2 săptămâni

TEMATICĂ CURS (20 ore)

I. Introducere în Bioetică - 2 ore

1. Morala, etica, etica medicală - definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetică

II. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii - 2 ore

1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc.)

III. Relația medic-pacient I- 2 ore

1. Valori ale relației medic-pacient
2. Paternalism versus autonomie
3. Modele ale relației medic-pacient
4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate

IV. Relația medic-pacient II- 2 ore

1. Conștientizarea informat
2. Confidențialitatea în relația medic-pacient
3. Relația medic-pacient minor
4. Acte normative care reglementează relația medic - pacient

V. Greșeli și erori în practica medicală - 2 ore

1. Definirea noțiunilor de greșală și eroare
2. Culpă medicală - definire, forme, implicații juridice și deontologice
3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală

VI. Probleme etice la începutul vieții - 2 ore

1. Libertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în clonarea reproductivă

VII. Probleme etice la finalul vieții - 2 ore

1. Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

VIII. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane - 2 ore

1. Donarea de organe de la cadavru
2. Donarea de organe de la persoana vie
3. Etica alocării de resurse în transplant

IX. Probleme etice în genetică și genomică - 2 ore

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
2. Proiectul genomului uman- probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice

X. Etica cercetării pe subiecți umani - 2 ore

1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani
2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală - discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
5. Comitetele de etică a cercetării
6. Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică

A.8.2 TEMATICA SEMINARIILOR

I. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică - 2 ore

II. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică - 2 ore

1. Jurământul lui Hipocrate - comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a percepțelor acestuia în condițiile medicinei actuale
2. Alternative ale jurământului lui Hipocrate
3. Alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent

III. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice - 2 ore

1. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă
2. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă
3. Rolul comunicării în relația medic-pacient

IV. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice - 2 ore

1. Accesul la îngrijirile de sănătate - discutare de cazuri
2. Drepturile pacienților - reglementare legislativă
3. Rolul comitetelor de etică din spitale

V. Exemplificarea noțiunilor de greșeală și eroare în medicină prin cazuri concrete - 2 ore

1. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis
2. Greșeala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis
3. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale

VI. Discutarea problemelor etice la începutului vieții pe baza unor cazuri concrete - 2 ore

VII. Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete - 2 ore

- VIII. **Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete - 2 ore**
- IX. **Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete - 2 ore**
- X. **Discutarea problemelor etice în cercetarea pe subiecți umani prin prisma unor cazuri concrete - 2 ore**

1.4.14 STAGIUL DE MEDICINĂ DE FAMILIE - 9 Luni (180 ore)

INTRODUCERE : în anul III rezidenții urmează o pregătire specifică medicinei de familie.

Aceasta pregătire constă din:

- ◆ Activitate practică curentă la dispensarele de medicină generală sub îndrumarea medicilor primari sau instructori de medicină generală
- ◆ Seminarii ținute de medicii instructori de medicină generală
- ◆ Cursuri pe probleme specifice de medicină de familie privind bazele Medicinii de familie , ținute de cadre didactice de medicină de familie sau instructori acreditați și acest sens de Centrul Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar
- ◆ Elaborarea și susținerea de referate pe probleme specifice sub îndrumarea medicilor primari sau instructori de medicină de familie
- ◆ În general rezidenții vor efectua stagiul practic de 4 zile pe săptămână (o zi pe săptămână vor efectua pregătirea sub formă de curs și seminarii, 4 ore curs și 3 ore seminarii.
- ◆ Seminariile se vor ține din tematica cursurilor sau din alte teme specifice care nu au putut fi cuprinse în tematica cursurilor de medicină de familie
- ◆ Medicii instructori acreditați vor efectua evaluarea periodică și finală privind modul în care au fost realizate obiectivele propuse.

1.4.14.1 Tematica cursurilor de medicină de familie

1. Particularitățile M.F
2. Caracterul interdisciplinar al M.F
3. Pacientul sănătos și pacientul bolnav
4. Relația dintre normal și patologic
5. Despre conceptul de sănătate
6. Problemele medicale ale omului sănătos
7. Etapele de dezvoltare ale ființei umane
8. Nevoile medicale ale fiecărei etape
9. Activitatea preventivă în M.F
10. Importanța prevenției primare
11. Promovarea sănătății în M.F
12. Despre conceptul de boală
13. Despre conceptul de bolnav
14. Trecerea de la sănătate la boală
15. Patogenia psihosomatică
16. Rolul stresului și patologia umană
17. Importanța particularităților individuale
18. Particularitățile consultațiilor în M.F
19. Sursele de informație și M.F
20. Importanța comunicării în M.F
21. Particularitățile diagnosticului în M.F
22. Strategia investigațiilor paraclinice
23. Particularitățile tratamentului în M.F
24. Supravegherea tratamentului în M.F

25. Psihoterapia și M.F
26. Terapiile alternative
27. Asistența medicală la domiciliu
28. Îngrijirile paleative
29. Rolul familiei și viața individului
30. Structura și funcțiile familiei
31. Ciclurile familiei
32. Problemele medicale ale familiei
33. Asistența medicală a unei colectivități
34. Asistență de M.F și mediul rural
35. Bolile sociale
36. Atitudinea M.F în fața unui bolnav cu o simptomatologie comună
37. Atitudinea M.F în fața unei adenopatii
38. Atitudinea M.F în fața unei astenii
39. Atitudinea M.F în fața unei anxietăți
40. Atitudinea M.F în fața unei cianoze
41. Atitudinea M.F în fața unei convulsii
42. Atitudinea M.F în fața unei depresii
43. Atitudinea M.F în fața unei cefalei
44. Atitudinea M.F în fața unei diarei
45. Atitudinea M.F în fața dispneei
46. Atitudinea M.F în fața unei dureri precordiale
47. Atitudinea M.F în fața unei dureri lombare
48. Atitudinea M.F în fața unei febre
49. Atitudinea M.F în fața unei hemoragii digestive
50. Atitudinea M.F în fața unei hemoragii genitale
51. Atitudinea M.F în fața unei hematurii
52. Atitudinea M.F în fața unei insomnii
53. Atitudinea M.F în fața unui icter
54. Atitudinea M.F în fața unei palpitații
55. Atitudinea M.F în fața unui tremor
56. Atitudinea M.F în fața unei stări confuzionale
57. Diagnosticul diferențial în M.F
58. Dificultățile de diagnostic în M.F
59. Sinteza diagnostică și M.F
60. Îngrijirea bolnavului cu infecții ale căilor respiratorii superioare
61. Îngrijirea bolnavului cu astm bronșic
62. Îngrijirea bolnavului cu BPOC
63. Îngrijirea bolnavului cu HTA
64. Îngrijirea bolnavului cu boală coronariană
65. Îngrijirea bolnavului cu insuficiență cardiacă
66. Îngrijirea bolnavului cu ulcer gastric și duodenal
67. Îngrijirea bolnavului cu boală de reflux esofagian
68. Îngrijirea bolnavului cu hepatita cronică
69. Îngrijirea bolnavului cu intestin iritabil
70. Îngrijirea bolnavului cu anemie feriprivă
71. Îngrijirea bolnavului cu diabet zaharat
72. Îngrijirea bolnavului cu dislipidemie
73. Îngrijirea bolnavului cu obezitate
74. Îngrijirea bolnavului cu infecție urinară
75. Îngrijirea bolnavului cu insuficiență renală
76. Îngrijirea bolnavului cu accident vascular cerebral
77. Îngrijirea bolnavului cu artroze
78. Îngrijirea bolnavului cu artrită reumatoidă

79. Îngrijirea bolnavului cu dureri lombare
80. Îngrijirea bolnavului cu spondilita anchilozantă
81. Îngrijirea bolnavului cu psihoza de involuție
82. Îngrijirea bolnavului cu boala Parkinson
83. Managementul cabinetului de M.F
84. Drepturile pacientului
85. Obligațiile M.F
86. Probleme de etică și deontologie
87. Răspunderea M.F
88. Informatizarea activității de M.F
89. Posibilitățile și limitele M.F

1.4.14.2 Tematica seminarilor

În tematica seminarilor vor putea fi incluse următoarele grupe de probleme.

- a. Istoria naturală a bolilor (efectuare și interpretare de cazuri)
- b. Evaluarea riscului primar pentru diferite afecțiuni (analize de cazuri și elaborare de modele de investigație)
- c. Evaluarea riscului secundar pentru complicații și agravări ale unor afecțiuni (analize de cazuri și elaborare de modele de investigație)
- d. Evaluarea riscului pentru femeia gravidă și noul născut (elaborare de riscograme)
- e. Îngrijirea sugarului la domiciliu
- f. Sindroame mai frecvente în MF
- g. Abordarea consultației primare de M.F (elaborare de modele pentru diverse situații - pacienți cu acuze simptomatice minore, cu semne clinice izolate sau grupate, etc.)
- h. Strategia de investigații paraclinice (analize de cazuri)
- i. Elaborarea diagnosticului în condițiile asistenței primare de M.F (analiză de cazuri, rezolvări de probleme)
- j. Sinteza diagnostică și terapeutică în M.F
- k. Programul terapeutic în practica de M.F (analiză de caz, rezolvări de probleme)
- l. Supravegherea tratamentului în MF
- m. Programul profilactic și practica de M.F (analiză de caz, rezolvări de probleme)
- n. Managementul cabinetului de M.F (elaborarea de Programe manageriale pe teme date)
- o. Cercetarea științifică și M.F (elaborarea de planuri de studii în cercetări pe teme date)
- p. Comunicarea în M.F

1.4.14.3 Baremul activităților practice și dispensar

A. Activitatea în cabinetul de medicină de familie va cuprinde:

- Participarea la consultațiile efectuate de medicul primar sau instructor MF și discuția cazurilor: 300
- Efectuarea personală de investigații paraclinice accesibile: 100
- Participarea la consultațiile efectuate de medicul instructor la domiciliul pacienților: 100
- Analiza unor cazuri interdisciplinare: 50
- Efectuarea unor sinteze diagnostice și terapeutice: 50
- Analiza unor familii cu probleme medicale: 30
- Efectuarea monitorizării clinice a unor bolnavi cronici la domiciliu: 50
- Participarea la acordarea ajutorului de urgență și toate condițiile de necesitate: 50
- Participarea la elaborarea tuturor tipurilor de documente medicale: 50
- Participarea la activitățile de asistență comunitară în care este implicată unitatea sanitară respectivă: 50
- Participarea la activitățile manageriale ale unitarii: 30
- Efectuarea nemijlocită de acțiuni de educație pentru sănătate: 30
- Adunarea de date pentru efectuarea unui studiu pe o tema dată sau aleasă: 10

- Elaborarea de planuri terapeutice și discutarea lor: 100
- Elaborarea de planuri profilactice și discutarea lor: 50
- Efectuarea personală/participarea la efectuarea actelor terapeutice care se execută în unitatea respectivă: 50
- Efectuarea de rapoarte medicale (analiza stării de sănătate, a morbidității etc.): 30

B. În decursul activității efectuate în dispensar medicul primar sau instructor îl va îndruma pe rezident să rezolve corect probleme caracteristice în toate domeniile de asistență de MF adică:

- Asistența medicală a omului sănătos de diferite vârste.
- Asistența pacientului cu acuze simptomatice, semne izolate sau grupate
- Asistența de urgență
- Asistența gravidei și a noului născut
- Asistența copilului și adolescentului
- Asistența bolnavilor cronici
- Asistența bătrânilor
- Asistența comunitară
- Management sanitar (la nivelul asistenței primare)
- Educația pentru sănătate
- Asistența și îngrijirea bolnavilor la domiciliu, etc.
- Asistența familiei

Propuneri privind durata de pregătire a MF în clinici universitare (MI) și în alte unități medicale MII)

Stagiul	Durata	MI	MII
<i>Medicina familiei</i>	<i>6 luni</i>	<i>6</i>	<i>-</i>
<i>Medicină internă</i>	<i>4 luni</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>Pediatrie</i>	<i>4 1/2 luni</i>	<i>2 1/2</i>	<i>2</i>
<i>Chirurgie</i>	<i>2 luni</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Obstetrică-ginecologie</i>	<i>2 luni</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Oncologie medicală</i>	<i>2 luni</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Infecțioase</i>	<i>1 lună</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Psihiatrie</i>	<i>1 lună</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Dermatologie</i>	<i>1 lună</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Neurologie</i>	<i>1 lună</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Diabet</i>	<i>1 lună</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Management sanitar</i>	<i>1 lună</i>	<i>1</i>	<i>-</i>
<i>Medicina familiei</i>	<i>9 luni</i>	<i>6</i>	<i>3</i>

MEDICINĂ DE FAMILIE

3 ani

STAGII PRACTICE ȘI CURSURI CONFERINȚĂ

Stagiul	Denumirea stagiului	durata
1.4.1	Medicină de familie	6 luni
1.4.2	Medicină internă	4 luni
1.4.3	Pediatrie	4 $\frac{1}{2}$ luni
1.4.4	Chirurgie generală	2 luni
1.4.5	Obstetrică-ginecologie	2 luni
1.4.6	Oncologie medicală	2 luni
1.4.7	Boli infecțioase	1 lună
1.4.8	Psihiatrie	1 lună
1.4.9	Dermato-venerologice	1 lună
1.4.10	Neurologie	1 lună
1.4.11	Diabet	1 lună
1.4.12	Epidemiologie și management sanitar	1 lună
1.4.13	Bioetică	$\frac{1}{2}$ lună
1.4.14	Medicină de familie	9 luni